

3 вересня 1943 року з міста Сталіно (нині Донецьк) вирушив довгий конвойний потяг. Вантажні вагони були заповнені вщерть чоловіками та жінками, призваними німецьким арбайтсамтом з усіх куточків області Домбас України для роботи в націонал-соціалістичній Німеччині. В одному з вагонів того поїзда були мій батько Орест Гладкий, моя мама Антоніна Гладка і я Ольга Гладка. Німецькі солдати замкнули двері, щоб люди не втекли. Десь після того, як ми прибули на територію Польщі, усіх військовозобов'язаних чоловіків і жінок загнали у великий обробний центр, де нам наказали роздягтися, продезінфікувати всі наші речі та направити прийняти душ. Після цього нам наказали вишикуватися й пройти голими до великої кімнати, де багато чоловіків, одягнених у білі халати поверх німецької військової форми, проводили медичний огляд і дезінфікували наше волосся та інтимні місця. Там нам вперше дали невелику пайку хліба і трохи гарячого супу. 12 вересня 1943 року всіх військовозобов'язаних чоловіків і жінок з конвою помістили в табір, оточений колючим дротом, величезний остарбайтерський лагерь, розташований у Дрездені або поблизу нього. Ми одразу ж отримали невеликі квадрати синьої тканини з білими літерами «ОСТ» і суворо наказали пристібати її до верхнього одягу та постійно носити, щоб відрізнати нас, остарбайтерів, від інших робітників. 28

вересня 1943 року мого батька, маму та мене влаштували працювати на авіаційну фабрику Гайнкеля в маленькому містечку Ельсніц поблизу Дрездена. Тут спішно зробили імпровізоване житло для остарбайтерів у колишньому спортивно-гімнастичному залі, розташованому на вершині одного з пагорбів, що оточують місто. Велика, висока зала була розділена на дві частини половиною стіни, з одного боку для чоловіків, з іншого боку для жінок. Там були ряди двоярусних ліжок із солом'яними матрацами та подушками. Санітарні приміщення були мізерними для такої кількості людей. Взимку опалення здебільшого не було, вода в маленькій вбиральні була замерзла, і нам доводилося купатися і прати білизну в холодній дерев'яній халупі, де можна було нагріти воду на чавунній печі. Я захворів на важкий випадок бронхіту, який не лікувався і став хронічним, і я все ще страждаю від нього протягом багатьох років. Двері залу замикалися на ніч і відкривалися о пів на п'яту ранку, коли озброєна охорона свистіла наказ «Гераус»! Колону остарбайтерів вела до фабрики озброєна охорона. Їжі було небагато: вранці чашка ерзац-кави, в обід гарячий суп із загущеного борошном відвару ріпи чи шпинату, а ввечері шматок хліба і такий же гарячий суп. У неділю нам також дали шматочок маргарину, одну столову ложку цукру, один шматочок сала, а

ввечері одну варену картоплину. Мою маму призначили працювати в льох на кухні, де вона перебирала гнилу картоплю та ріпу, стоячи на колінах або сидячи на холодній вогкій підлозі, де захворіла на радикуліт, від якого страждала все життя. За зиму її двічі поміщали в лазарет, і мені або моєму батькові дозволили взяти перепустку в неділю, щоб відвідати її там. На авіаційній фабриці Гайнкеля мого батька призначили працювати в судноплавний відділ, а мене призначили електриком у Електричний завод. У той час кілька машинних цехів авіаційної фабрики Гайнкеля було врятовано після бомбардувань союзниками в Берліні та перенесено в Ольсніц на перший поверх килимової фабрики. Вони виробляли деталі для літаків, які відправляли в інше місце для складання або ремонту. На фабриці також було багато інших європейських робітників, усі вони працювали у дві 12-годинні зміни, вимагалися виконувати якісну роботу, і до них ставилися з найсуворішою дисципліною. 19 травня 1944 року мого тата, маму та мене перевели на нове місце у Presswerk Laband у маленькому містечку Laband у Верхній Шлезії. Це був величезний і жвавий завод, де виготовлялися всілякі запасні металеві частини для ремонту всіх видів зброї та машин для німецької військової промисловості. Батька призначили в хімічну лабораторію, а мене поставили машиністом у креслярську. Моя мати знову

захворіла на радикуліт, і її призначили доглядати за тим, де ми жили разом з іншими робітниками. У Лабанді був величезний лагерь для військовополонених: радянських, італійських, англійських. Невелика частина Лагеру для іноземних робітників була переповнена, і новоприбулих спеціалізованих робітників усіх національностей тепер розмістили в Робітничому селі, де вони ділилися кімнатами. 25 січня 1945 Радянська Армія зайняла Лабанду. 1 жовтня 1945 року Джуліо Верро, італійський військовополонений, привіз мене як свою дружину на конвої Червоного Хреста, який повертав італійців до Італії. У 1995 році мого чоловіка, наших двох дітей і мене прийняли до Сполучених Штатів за квотою переміщених осіб, і всі мої документи, які ідентифікували мене як оstarбїтера в націонал-соціалістичній Німеччині під час Другої світової війни, були подані до консульства США в Генуї, Італія. Щоб підтвердити свій статус оstarбїтера, я додаю копії фотографії, зробленої взимку 1944 року в оstarбїтерському лагері в Ельсніці, Німеччина, де я ношу пальто з нашивкою «OST».

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

COMPENSATION FOR FORCED LABOR

November 27, 2000

Dear Ms. Verro,

Thank you very much for having contacted the International Organization for Migration (IOM) with regard to the handling of your compensation claim for forced labor under the Nazi regime.

We have taken due note of your contact information and will get in touch with you as soon as the claims processing can start. The latter still requires some decisions on procedures by the Board of Trustees of the German Federal Foundation "Remembrance, Responsibility and Future". The Law entered into force on 12 August 2000, which means that the deadline for applications is 11 August 2001.

IOM will handle your claim free of charge, no service fee will be taken from your compensation money by our organization.

You can reach IOM for the United States and Canada through our toll-free number at 1-866-443-5187. We can also be reached by Fax (202-862-1879) or by e-mail (srowashington@iom.int).

Should you have access to a computer linked to the Internet, please do not hesitate to consult our website (www.compensation-for-forced-labour.org) where information will regularly be updated by IOM Headquarters. (Hotline number: 011-41-22-717-9230, Fax: 011-41-22-798-6150, e-mail: compensation@iom.int).

We thank you again for your getting in touch with our Organization,

Sincerely,

Ms. Olga Verro

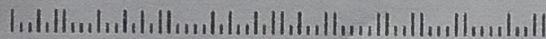
Headquarters:

17 route des Morillons • C.P. 71 • CH-1211 Geneva 19 • Switzerland
Tel: +41.22.717 91 11 • Fax: +41.22.798 68 50 • E-mail: hq@iom.int • Internet: <http://www.iom.int>

P.O. BOX 4037
BUFFALO, NY 14240-4037

Ordered By:

INTERNATIONAL ORG FOR MIGRATION
GERMAN FORCED LABOUR COMPENSATION
CASE POSTALE 71 CH-1211 GENEVA 19
SWITZERLAND

000997-01/01-83286 US00459920031028-L 0000048500

VERRO, OLGA

Beneficiary:

OLGA VERRO
IOM Claim Number: 1011355

CLIENT ID: 83286
REF. NUMBER: L0000048500
ISSUE DATE: OCTOBER 31, 2003
CHECK NUMBER: 024158858
AMOUNT DUE: USD ***** *1,478.40

NOTICE OF DECISION
IOM German Forced Labour Compensation Programme

Date of receipt of claim: 12/03/2001

Award for Forced Labour for a Company/Public Authority
Claim resolved on the following basis: R-EVI

Awarded amount: DEM 5000.00 (EUR 2556.46)

Previously received compensation from a German company,
deducted from this award: DEM 0.00 (EUR 0.00)

Net awarded amount: DEM 5000.00 (EUR 2556.46)

First instalment amount paid through the attached cheque:
DEM 2500.00 (EUR 1278.23)

Please cash the attached cheque within two months of the date
on the cheque.

THIS CHEQUE PAPER CONTAINS A CHAIN WATERMARK AND GREEN BACKGROUND - DO NOT ACCEPT WITHOUT EITHER - HOLD TO LIGHT TO VERIFY WATERMARK

Pay to the
order of:

OLGA VERRO

IOM Claim Number: 1011355

CHECK NUMBER: 024158858
CLIENT ID: 83286

CHECK DATE: OCTOBER 31, 2003

USD *****1,478.40

THE SUM OF ONE THOUSAND FOUR HUNDRED SEVENTY EIGHT AND 40/100 U.S. DOLLAR ***** OR ORDER

Payable at CITIBANK, N.A.
THROUGH CITIBANK (NEW YORK STATE)
ABA 0220 00868

For: CITIBANK, N.A. (NEW YORK)

William Phil
AUTHORIZED SIGNATURE

0024158858 022000868

99083286